

ЗАТВЕРДЖУЮ

Міністр захисту довкілля та природних
ресурсів України

Р.Абрамовський

20__ року

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОБОТИ

Державного агентства водних ресурсів України у 2021 році

1. Основні проблеми, які мають бути вирішені у цій сфері

Діяльність Держводагентства у 2021 році спрямована на подальше впровадження положень Директиви 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради "Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики" від 23 жовтня 2000 року (у частині підготовки планів управління басейнами річок), виконання Пріоритетів Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України на 2020-2024 роки, наказу Міндовкілля від 27.11.2020 № 313 «Про затвердження планів-графіків процесу розробки планів управління річковими басейнами».

Основними стратегічними цілями діяльності Держводагентства з реформування водної галузі по двох напрямках є впровадження інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом та відокремлення управління водогосподарською інфраструктурою.

Пріоритетні напрямки передбачають досягнення наступних стратегічних цілей:

- **економічних** - збільшення надходжень до Державного бюджету України від використання водних ресурсів та підвищення ефективності використання бюджетних коштів водогосподарськими організаціями;

- **покращення взаємодії із заінтересованими органами, в першу чергу з водокористувачами;**

- **вдосконалення внутрішніх процесів** реалізації державної політики шляхом моніторингу результатів виконання завдань, управління процесами формування вартості платних послуг, вдосконалення нормативно-правової бази.

Впровадження інтегрованого управління галузі за басейновим принципом у 2021 році передбачає завершення реформування організаційної структури водогосподарських організацій, збільшення повноважень басейнових рад, прискорення та підвищення якості підготовки планів управління річковими басейнами.

Основою для підготовки планів управління річковими басейнами є виконання програм діагностичного та операційного моніторингу масивів поверхневих вод.

Основними проблемами, які підлягають вирішенню для цілей здійснення державного моніторингу вод на етапі діагностичного та операційного моніторингу, є:

- запровадження діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод у всіх річкових басейнах з 2021 року;
- забезпечення вимірювальних лабораторій необхідними витратними матеріалами для проведення вимірювань забруднюючих речовин, що віднесені до переліку пріоритетних речовин, за якими визначається хімічний стан масивів поверхневих вод за Водною Рамковою Директивою ЄС;
- розробка класифікаційних таблиць для визначення екологічного стану/потенціалу масивів поверхневих вод;
- підготовка кадрів, здатних забезпечити виконання зобов'язань, покладених на Держводагентство як на суб'єкт державного моніторингу вод;
- забезпечення відкритого доступу до інформації щодо хімічного стану масивів поверхневих вод;
- залучення ресурсів міжнародної технічної допомоги (фінансування та експертна підтримка).

На підставі даних та інформації, отриманих у результаті здійснення державного моніторингу масивів поверхневих вод, буде визначено екологічний та хімічний стан масивів поверхневих вод, екологічний потенціал штучних або істотно змінених масивів поверхневих вод, необхідних для розроблення планів управління річковими басейнами.

Для кожного типу масиву поверхневих вод встановлюються референційні умови, що є початковими величинами для встановлення граничних значень класів і використовуються для визначення екологічного стану масиву поверхневих вод.

Розробка класифікаційних таблиць екологічного стану/потенціалу є необхідною складовою для оцінки результатів діагностичного моніторингу та визначення екологічних цілей.

У 2021 році планується визначення референційних умов для суббасейнів Пруту та Сірету, нижнього Дунаю, районів басейну річки Дніпро, Південного Бугу, річок Приазов'я та Причорномор'я. Підготовка класифікаційних таблиць запланована для річкових басейнів Дністра, Дунаю, Вісли, Південного Бугу, річок Приазов'я, Причорномор'я та Дніпра.

Це дасть можливість оцінити масиви поверхневих вод за результатами діагностичного моніторингу та визначити їх екологічний стан/потенціал для встановлення екологічних цілей.

Економічний аналіз водокористування є невід'ємною складовою процесу підготовки планів управління річковими басейнами. Для річкових басейнів Дону та Дніпра ці роботи виконано у 2020 році. Для решти річкових басейнів ці роботи планується реалізувати у 2021 році.

З метою ведення державного водного кадастру Держводагентством розроблено геопортал «Водні ресурси України», який забезпечує доступ громадян до інформації щодо водних об'єктів держави та є основою для публікації відомостей щодо впровадження директив Європейського Союзу.

Наразі на геопорталі «Водні ресурси України» опубліковано інформацію щодо хімічного стану вод лише для району басейну річки Дон.

Діагностичний моніторинг вже проводиться у 4 річкових басейнах – Дону, Дністра, Дунаю та Вісли. Геопортал буде доповнений інформацією щодо відповідних річкових басейнів.

Одним з проблемних питань сталого управління водними ресурсами є забезпечення захисту населених пунктів, виробничих об'єктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод, мінімізація збитків та створення безпечних умов життєдіяльності населення.

У 2021 році планується провести будівництво та відновлення захисних дамб загальною протяжністю 10,89 км, берегоукріплень – 1,91 км, 7 гідротехнічних споруд, розчистити 6,35 км русел річок та виготовити 15 одиниць проектної документації. Також завершити реконструкцію Нікопольської компресорної станції та розпочати роботи з реконструкції Нікопольської захисної дамби.

Наступним пріоритетним напрямом залишається забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою.

У 2021 році планується продовжити будівництво Іванівського групового водопроводу у Херсонській області (зокрема завершити будівництво резервуарів чистої води), будівництво водопровідних мереж у сільських населених пунктах у Львівській області, розпочати роботи у складі першої черги будівництва Татарбунарського групового водопроводу в Одеській області та виконати реконструкцію 5 аварійних ділянок магістрального водоводу Казанківського групового водопроводу у Миколаївській області.

Водогосподарська галузь технологічно є дуже енергоємною, тому особлива увага приділяється ще одному пріоритетному напрямку – енергоефективності. Щорічно в галузі працює 800-1000 насосних станцій різної потужності, які споживають значні обсяги електроенергії. Водогосподарські організації мають впроваджувати заходи щодо ефективного використання та економії паливно-енергетичних ресурсів, зокрема електроенергії. Проте електропостачання переважної більшості водогосподарських організацій здійснюється за «старими схемами» та з використанням переважно застарілих систем обліку споживання. Тому, одним із завдань є забезпечення належного функціонування у водогосподарських організаціях автоматичних систем обліку споживання електроенергії.

У зв'язку з істотними змінами у законодавстві у сфері енергетики, для забезпечення споживання електричної енергії наші організації з 01 січня 2021 року мають укладати з постачальниками договори про постачання електричної енергії споживачу (за вільними цінами). Постачальники залежно від ряду умов можуть пропонувати діапазон зниження вартості. Однією з важливих умов для отримання за результатами закупівель низьких тарифів на електроенергію є наявність автоматизованих погодинних систем обліку електроенергії з можливістю дистанційної передачі інформації (АСКОЕ). Проте, на сьогодні у багатьох водогосподарських організаціях такі системи не введені в промислову експлуатацію.

Відповідно до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14.03.2018 № 311 (у редакції постанови НКРЕКП від 20.03.2020 № 716) Держводагентству необхідно забезпечити водогосподарські організації системами АСКОЕ та контроль за їх належним функціонуванням.

Впровадження даної системи забезпечить:

- економію бюджетних коштів на оплату електроенергії завдяки переходу на споживання за групою «А»;
- можливість відстеження споживання електроенергії кожним об'єктом;
- виявлення втрат і нераціональних витрат електроенергії;
- припинення безоблікового електроспоживання;
- контроль якості електроенергії;
- скорочення витрат на оплату праці персоналу, що виконує збір та обробку даних комерційного обліку.

Для досягнення показників вдосконалення внутрішніх процесів необхідно провести удосконалення законодавчої бази для досягнення поставлених завдань, а саме щодо стимулювання розвитку гідротехнічної меліорації земель і створення об'єднань водокористувачів, прозорого механізму формування вартості послуг, прискорити підготовку планів управління річковими басейнами, посилити роль басейнових рад, налагодити ефективну взаємодію з науковою спільнотою та заінтересованими органами, покращити підготовку кадрів та співпрацю з вищими навчальними закладами.

Виконання поставлених цілей сприятиме переходу до реального управління водними ресурсами за басейновим принципом, дасть дієві повноваження басейновим радам та активізує їх роботу, створить умови для впровадження реалізації пілотних проектів за участі міжнародних донорів для покращення управління водогосподарською інфраструктурою.

2. Мета

Метою є реалізація основних напрямів державної політики у сфері водного господарства, задоволення потреби населення, галузей національної економіки у водних ресурсах, збереження і відтворення водних ресурсів, впровадження інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом, зокрема:

- впровадження Порядку здійснення державного моніторингу вод, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 № 758;
- визначення хімічного стану для басейнів річок Дністра, Дунаю та Вісли у рамках підготовки планів управління річковими басейнами;
- встановлення референційних умов для суббасейнів Пруту та Сірету, нижнього Дунаю, районів басейну річки Дніпро, Південного Бугу, річок Приазов'я та Причорномор'я;
- розробка класифікаційних таблиць для встановлення екологічного стану/потенціалу для річкових басейнів Дністра, Дунаю, Вісли, Південного Бугу, річок Приазов'я, Причорномор'я та Дніпра;
- завершення виконання економічного аналізу водокористування для всіх річкових басейнів;
- забезпечення захисту від шкідливої дії вод населених пунктів, виробничих об'єктів та сільськогосподарських угідь;
- забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою;
- підвищення енергоефективності на водогосподарських об'єктах, запровадження сучасного та ефективного обліку електроенергії з метою

економії державних коштів.

3. Пріоритетні напрями роботи

1. Впровадження державного моніторингу вод.
2. Підготовка планів управління річковими басейнами.
3. Забезпечення захисту від шкідливої дії вод населених пунктів, виробничих об'єктів та сільськогосподарських угідь, створення безпечних умов життєдіяльності населення.
4. Забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою.
5. Підвищення енергоефективності, впровадження на всіх водогосподарських об'єктах електроспоживання АСКОВЕ (автоматизованої системи контролю та обліку електроенергії).

4. Цільові показники

- Цільовими показниками, які мають бути досягнуті до кінця 2021 року, є:
- райони басейнів річок, в яких запроваджено діагностичний моніторинг масивів поверхневих вод - 8;
 - кількість розділів планів управління річковими басейнами «Економічний аналіз водокористування» - 7;
 - райони басейнів річок, для яких визначено хімічний стан масивів поверхневих вод та опубліковано на геопорталі «Водні ресурси України» - 4;
 - райони басейнів річок, для яких розроблено класифікаційні таблиці для встановлення екологічного стану/потенціалу – 7;
 - будівництво та відновлення 4 резервуарів чистої води та 12,2 км магістральних водоводів;
 - будівництво та відновлення 10,89 км захисних дамб, 1,91 км берегоукріплень, 7 гідротехнічних споруд та 1 компресорної станції, розчистка 6,35 км русел річок, виготовлення 15 одиниць проектної документації;
 - зниження витрат на електроенергію шляхом введення в промислову експлуатацію АСКОВЕ на об'єктах електроспоживання водогосподарських організацій.

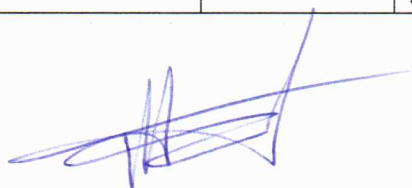
5. Шляхи вирішення пріоритетних напрямів роботи

№ з/п	Кроки	Строки (квартал)	Очікуваний результат
1. Впровадження державного моніторингу вод			
1.1.	Встановлення хімічного стану для басейнів Дністра, Дунаю та Вісли	III квартал	Оновлення тематичного шару «Хімічний стан»
1.2.	Виконання програм діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод	IV квартал	Забезпечення виконання вимірювань відповідно до програм діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод

№ з/п	Кроки	Строки (квартал)	Очікуваний результат
1.3.	Встановлення референційних умов для суббасейнів Пруту та Сірету, нижнього Дунаю, районів басейну річки Дніпро, Південний Буг, річок Приазов'я та Причорномор'я	IV квартал	Визначення масивів поверхневих вод, що відповідають референційним умовам
1.4.	Розробка класифікаційних таблиць для встановлення екологічного стану/потенціалу для річкових басейнів Дністра, Дунаю, Вісли, Південного Бугу, річок Приазов'я, Причорномор'я та Дніпра	IV квартал	Визначено граничні межі для класів екологічного стану/потенціалу масивів поверхневих вод
2. Підготовка планів управління річковими басейнами			
2.1.	Виконання економічного аналізу водокористування для річкових басейнів Дністра, Дунаю, Вісли, Південного Бугу, Причорномор'я, Приазов'я та Криму	IV квартал	Підготовка елементів Планів управління річковими басейнами
3. Забезпечення захисту від шкідливої дії вод населених пунктів, виробничих об'єктів та сільськогосподарських угідь, створення безпечних умов життєдіяльності населення			
3.1.	Розвиток протипаводкового захисного комплексу	IV квартал	Будівництво та відновлення 10,89 км захисних дамб, 1,91 км берегоукріплень, 7 гідротехнічних споруд та 1 компресорної станції, розчистка 6,35 км русел річок, виготовлення 15 одиниць проектної документації
4. Забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою			
4.1.	Забезпечення сільських населених пунктів централізованим водопостачанням	IV квартал	Будівництво 4 резервуарів чистої води та відновлення 12,2 км магістрального водоводу

№ з/п	Кроки	Строки (квартал)	Очікуваний результат
5. Впровадження на всіх водогосподарських об'єктах електроспоживання АСКОЕ (автоматизованої системи контролю та обліку електроенергії)			
5.1.	Здійснення (завершення) проектних, монтажних та пусконаладжувальних робіт щодо впровадження АСКОЕ на водогосподарських об'єктах електроспоживання з середньорічним споживанням електроенергії понад 50 тис. кВт-годин	IV квартал	Введення в промислову експлуатацію АСКОЕ та забезпечення електроспоживання за групою «А» на всіх водогосподарських об'єктах електроспоживання з середньорічним споживанням електроенергії понад 50 тис. кВт-годин

В.о. Голови

Олексій КУЗЬМЕНКОВ